

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОЦЕДУРАХ: ДОСВІД ЄС ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ

Ігор Володимирович ШВЕДЧЕНКО,

*аспірант відділу організації
освітньої-наукової підготовки
Харківського національного
університету внутрішніх справ*

У сучасному світі інформаційні технології (ІТ) стали одним із ключових чинників розвитку державних систем управління. Їх використання в адміністративних процедурах сприяє підвищенню прозорості, ефективності та доступності послуг для громадян. У Європейському Союзі (ЄС) впровадження цифрових рішень у сфері державного управління є важливим елементом єдиної політики е-урядування. Україна, як країна з європейськими прагненнями, активно інтегрує досвід ЄС у свої адміністративні процедури.

Європейський Союз приділяє значну увагу впровадженню інформаційних технологій у сфері державного управління, сприяючи підвищенню ефективності адміністративних процедур. Одним із пріоритетів ЄС є розвиток електронного урядування, яке дозволяє спростити взаємодію між громадянами, бізнесом та органами влади за допомогою цифрових платформ. У межах ініціативи "Цифровий єдиний ринок" Європейський Союз запроваджує інструменти, які забезпечують безпечну та інтегровану цифрову екосистему, покращуючи доступність державних послуг. Однією з ключових складових цього процесу є створення єдиних платформ для надання адміністративних послуг. Наприклад, портал "Your Europe" забезпечує громадян та підприємства зручним доступом до інформації про адміністративні процедури у всіх країнах-членах ЄС. Це знижує бар'єри для мобільності населення та сприяє економічній інтеграції. Важливим аспектом є запровадження електронної ідентифікації та довірчих послуг відповідно до регламенту eIDAS. Завдяки цьому громадяни можуть використовувати цифрові підписи та засоби ідентифікації у різних країнах ЄС, що забезпечує оперативність і зручність адміністративних процесів. Іншим важливим напрямом є інтеграція цифрових реєстрів, що дозволяє автоматизувати обмін інформацією між державними установами. Такі реєстри значно скорочують час, необхідний для отримання довідок або інших документів, і мінімізують можливість помилок через людський фактор. Мобільні додатки також відіграють важливу роль у цифровізації адміністративних процедур. Наприклад, в Естонії громадяни можуть подавати податкові декларації, реєструвати підприємства або отримувати інші послуги через спеціальні додатки на своїх смартфонах, що підвищує зручність і доступність.

Ми вважаємо, що значний внесок у цифровізацію адміністративних процедур робить Загальний регламент захисту даних (GDPR), який встано-

влює чіткі стандарти щодо збереження та обробки персональної інформації. Це забезпечує високий рівень довіри громадян до цифрових послуг, оскільки їх дані захищені від несанкціонованого доступу. У підсумку, Європейський Союз демонструє системний підхід до цифровізації державного управління, створюючи умови для підвищення ефективності, прозорості та інтегрованості адміністративних процедур.

Україна активно інтегрує європейський досвід у сфері цифровізації адміністративних процедур, що стало очевидним завдяки запуску порталу "Дія". Ця платформа забезпечує доступ громадян до широкого спектра державних послуг, інтегрованих із багатьма національними реєстрами. Проте адаптація європейських практик у контексті України супроводжується як значними можливостями, так і численними викликами, які потребують системного підходу до їх подолання. Одним із важливих напрямків є гармонізація з європейськими стандартами, зокрема імплементація регламенту eIDAS. Це дозволить громадянам України користуватися цифровими ідентифікаційними засобами не лише всередині країни, але й у країнах ЄС. Така інтеграція сприятиме посиленню взаємодії між українськими та європейськими адміністративними системами, створюючи єдине цифрове середовище для обміну даними та послугами. Водночас це вимагає внесення змін до національного законодавства та технічної інфраструктури. Портал "Дія" став важливим прикладом цифрової трансформації адміністративних послуг, проте він потребує подальшого розвитку. Розширення функціоналу, зокрема додавання нових послуг та вдосконалення алгоритмів роботи, є пріоритетним завданням. Не менш важливим є підвищення надійності платформи, щоб забезпечити безперебійну роботу навіть за умов підвищеного навантаження чи можливих кібератак. Особливу увагу слід приділяти підготовці кадрів. Для ефективного впровадження цифрових технологій необхідно підвищувати рівень цифрової грамотності працівників державного сектору. Розробка навчальних програм та залучення фахівців із цифровізації сприятимуть формуванню компетентної команди, здатної забезпечити стає функціонування цифрових рішень. Фінансове забезпечення залишається ще одним викликом, оскільки цифровізація адміністративних процедур вимагає значних інвестицій у розробку, впровадження та обслуговування технологій. Міжнародна допомога, зокрема підтримка від ЄС та інших партнерів, відіграє ключову роль у реалізації таких проектів. Крім того, слід спрямовувати наявні ресурси на модернізацію технічної бази, забезпечуючи її відповідність сучасним вимогам. Безпека даних є критично важливим аспектом, особливо в умовах воєнного стану. Захист персональної інформації, збереження конфіденційності та запобігання несанкціонованому доступу до реєстрів стають пріоритетними завданнями. Запровадження сучасних засобів шифрування та багаторівневих систем аутентифікації сприяє підвищенню довіри громадян до цифрових сервісів.

Україна вже досягла значних успіхів у впровадженні електронних послуг, таких як цифровий паспорт, електронний підпис та мобільний ID. Ці інструменти стали невід'ємною частиною життя багатьох громадян, надаючи можливість отримувати послуги швидко та зручно. Проте для подальшого розвитку необхідно забезпечити комплексний підхід до цифровізації,

враховуючи технічні, правові та організаційні аспекти. Це дозволить Україні не лише наблизитися до європейських стандартів, але й стати прикладом успішної інтеграції цифрових рішень у державне управління.

Отже, використання інформаційних технологій у адміністративних процедурах є стратегічним напрямом для модернізації державного управління. Європейський досвід демонструє, що цифровізація підвищує прозорість, ефективність та довіру до органів влади. Україна, інтегруючи ці практики, має значний потенціал для поліпшення якості надання послуг. Проте необхідно враховувати локальні виклики, забезпечуючи гармонізацію законодавства, зміцнення технічної бази та підготовку фахівців. Адаптація європейських стандартів цифровізації стане основою для посилення інтеграції України до європейського спільного простору.